برنامه نویسی با زبان ۲

مجتبى اعجمي

استادیار دانشگاه آزاد اسلامی واحد زنجان

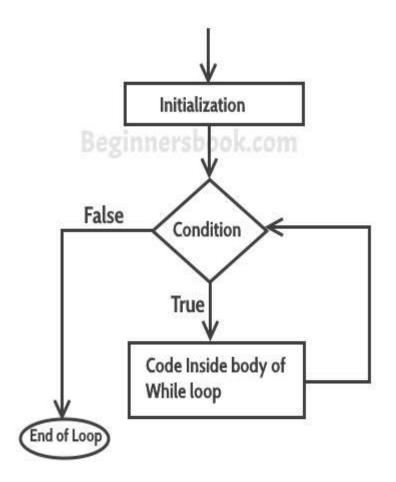
حلقه تكرار

- برای حل بسیاری از مسائل لازم است که دستوراتی تکرار انجام شوند.
 - محاسبه فاكتوريل
 - محاسبه مجموع ارقام یک عدد صحیح
- در زبان برنامه سازی C چندین ساختار برای پیاده سازی حلقه تکرار وجود دارد.
 - for(;;){...}•
 - while(){...} •
 - do ... while (){...} •

while حلقه

```
while (condition test) {

دستوراتی که باید تکرار شوند
}
```

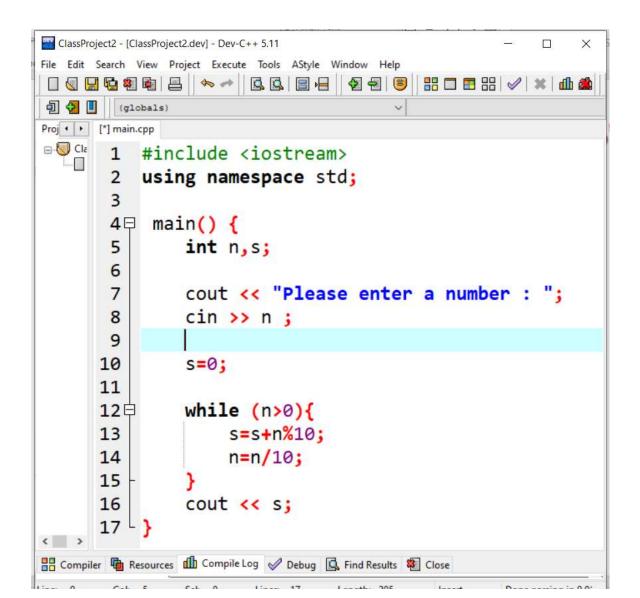

یک برنامه ساده با استفاده از while

```
ClassProject2 - [ClassProject2.dev] - Dev-C++ 5.11
                                                             Search View Project Execute Tools AStyle Window Help
                                            (globals)
Proj + >
      main.cpp
□ Ucla
           #include <iostream>
           using namespace std;
            main() {
        5
               int a = 10;
               while( a < 20 ) {
                   cout << "value of a: " << a << |"\n";
       10
                   a++;
      11
       12
< >
Compiler Resources Compile Log Debug A Find Results Close
Line: 9
        Col: 38
                         Lines: 13
                                   Length: 165
                                              Insert
                                                      Done parsing in 0 secon
```

```
D:\C Programs\ClassProject2\ClassProject2.exe
                                                                    ×
value of a: 10
value of a: 11
value of a: 12
value of a: 13
value of a: 14
value of a: 15
value of a: 16
value of a: 17
value of a: 18
value of a: 19
Process exited after 0.02443 seconds with return value 0
Press any key to continue . . . _
```

برنامه ای برای محاسبه مجموع ارقام یک عدد صحیح

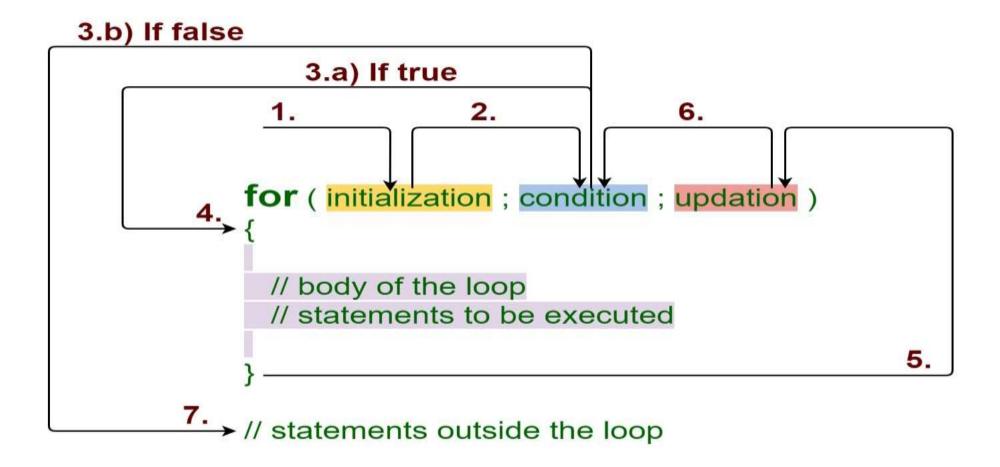

حلقه for

- زمانی از این ساختار استفاده می کنیم که می خواهیم به تعداد دفعات مشخصی دستورات داخل حلقه تکرار شوند.
 - برای شمارش دفعات تکرار از یک متغیر صحیح استفاده می کنیم که به این متغیر اصطلاحا شمارنده (iterator) گویند.

```
for (بهنگام سازی شمارنده زشرط تکرار زمقداردهی اولیه شمارنده) دستوراتی که باید تگرار شوند }
```

حلقه for

حلقه for : مثال ۱ – ۵ بار چاپ یک رشته

```
ClassProject2 - [ClassProject2.dev] - [Executing] - Dev-C++ 5.11
                                                     File Edit Search View Project Execute Tools AStyle Window Help
(globals)
[*] main.cpp
    #include <iostream>
    using namespace std;
 3
     main()
 5 ₽
         int i;
 6
        for (i = 1; i <= 5; i++) {
             cout << "Hello World\n";
10
11
12
13
11
```

```
D:\C_Programs\ClassProject2\ClassProject2.exe
                                                                       Hello World
Hello World
Hello World
Hello World
Hello World
 rocess exited after 0.9941 seconds with return value 0
Press any key to continue . . .
```

حلقه for : مثال ۲ – ۵ بار چاپ یک رشته

```
ClassProject2 - [ClassProject2.dev] - [Executing] - Dev-C++ 5.11
File Edit Search View Project Execute Tools AStyle Window Help
        (globals)
main.cpp
     #include <iostream>
     using namespace std;
 3
 4
      main()
 5 ₽ {
 6
         int j;
         for (j = 5; j > 0; j--) {
              cout << "Hello World\n";
 9
10
11
12
13
Compiler Resources Compile Log Debug  Find Results  Close
              Compilation results...
```

```
D:\C_Programs\ClassProject2\ClassProject2.exe

Hello World
Hello World
Hello World
Hello World
Hello World

Process exited after 0.764 seconds with return value 0
Press any key to continue . . . _
```

حلقه for : مثال ۳ – ۵ بار چاپ یک رشته

```
ClassProject2 - [ClassProject2.dev] - [Executing] - Dev-C++ 5.11
File Edit Search View Project Execute Tools AStyle Window Help
                  a 🗗 🔳
         (globals)
main.cpp
     #include <iostream>
     using namespace std;
      main()
 5 早 {
 6
          int k;
          for (k = 1; k <= 16; k*=2) {
               cout << "Hello World\n";
10
11
12
13
Compiler Resources Compile Log Debug K Find Results Close
```

```
D:\C_Programs\ClassProject2\ClassProject2.exe
Hello World
Hello World
Hello World
Hello World
Hello World
Process exited after 0.4063 seconds with return value 0
Press any key to continue . . .
```

حلقه for : مثال ۴ – چاپ مقسوم علیه های یک عدد

```
ClassProject2 - [ClassProject2.dev] - [Executing] - Dev-C++ 5.11
ClassProject2 - [ClassProject2.dev] - [Executing] - Dev-C++ 5.11
      Search View Project Execute Tools AStyle Window Help
       main.cpp
     #include <iostream>
     using namespace std;
      main()
          int n,i;
          cout << "Please enter a number: ";
          cin >> n;
          for (i = 2; i <= n/2; i++) {
               if ( n%i == 0 )
                     cout << i <<"\t";
14
15
16
Compiler has Resources Compile Log Debug 🖟 Find Results 🛍 Close
                          Lines: 19
                                    Length: 238
                                                        Done parsing in 0.015 seconds
                                                Insert
```

```
D:\C_Programs\ClassProject2\ClassProject2.exe
                                                                             \times
Please enter a number: 5
Process exited after 4.621 seconds with return value 0
Press any key to continue . . .
```

حلقه for : مثال ۵ – محاسبه و چاپ ب.م.م دو عدد

```
TassProject2 - [ClassProject2.dev] - [Executing] - Dev-C++ 5.11
                                                                                   - E X
      Search View Project Execute Tools AStyle Window Help
       📲 🛍 📇 🤲 🧀 🗓 🗒 🗐 🗐 🗐 🔡 🖽 🖀 🗎 🖽 🌋 | IDM-GCC 4.9.2 64-bit Release
       (globals)
main.cpp
    #include <iostream>
    using namespace std;
    main()
 5日{
 7
         int Num1, Num2, i, GCD;
 8
         cout << "Please Enter two integer Values :";
         cin >> Num1 >> Num2;
12
         for(i = 1; i <= Num1 && i <= Num2; i++)
13日
14
              if(Num1 % i == 0 && Num2 % i == 0)
15
                   GCD = i;
16
17
18
         cout << "GCD of " << Num1 << " and "<< Num2 << " is " << GCD;
19
20
Compiler h Resources ( Compile Log Debug , Find Results Close
```

حلقه for : مثال ۵ – محاسبه و چاپ فاکتوریل یک عدد

```
ClassProject2 - [ClassProject2.dev] - [Executing] - Dev-C++ 5.11
     Search View Project Execute Tools AStyle Window Help
        4 6 2 5 5 5 64-bit
       (globals)
main.cpp
    using namespace std;
                                                                                 D:\C Programs\ClassProject2\ClassProject2.exe
                                                                                Please Enter an integer number : 5
    main()
                                                                                5! is 120
 5 ₽ {
                                                                                Process exited after 6.611 seconds with return v
         int N, j, F;
                                                                                alue 0
 8
                                                                                Press any key to continue . . .
 9
         cout << "Please Enter an integer number : ";
         cin >> N;
10
11
         F=1;
         for(j = 2; j \leftarrow N; j++){
13 €
              F*=1;
14
15
16
17
         cout << N <<"! is " << F;
18
```

حلقه های for تودر تو: مثال

```
ClassProject2 - [ClassProject2.dev] - [Executing] - Dev-C++ 5.11
     Search View Project Execute Tools AStyle Window Help
        (globals)
main.cpp
     #include <iostream>
     using namespace std;
     int main()
 5 □ {
         int i,j;
         for ( i = 1; i \leftarrow 10; i++) {
 9 申
              for (j=1; j<=10; j++){
                   cout << " " <<i*j;
10
11
              cout << "\n";
12
13
14
15
16
Compiler Resources Compile Log Debug Find Results Close
```

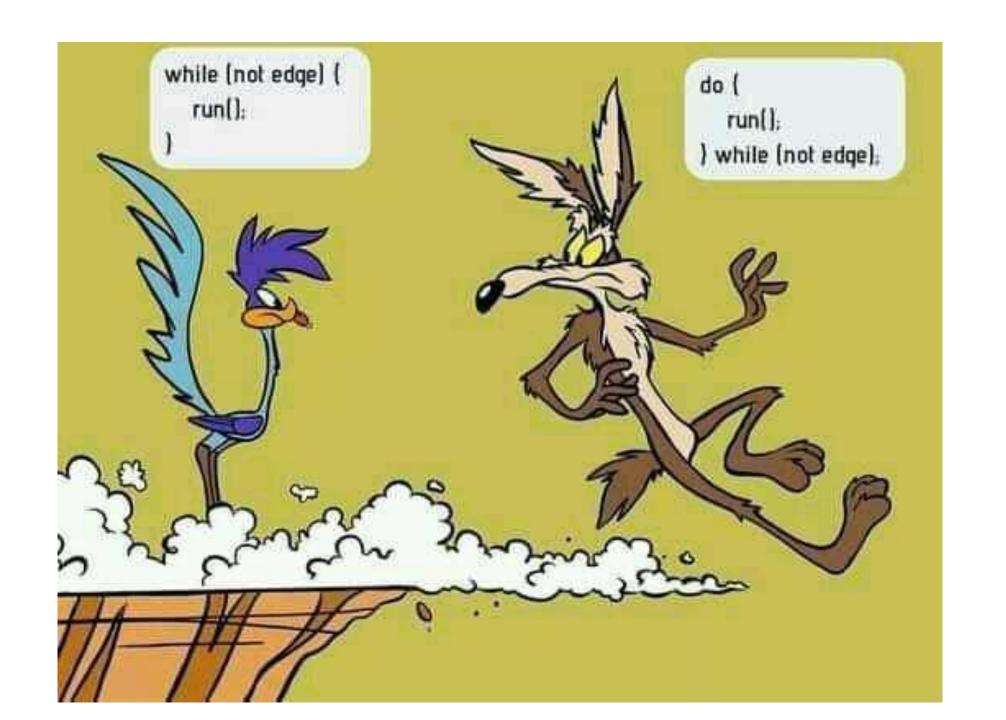
```
D:\C_Programs\ClassProject2\ClassProject2.exe
   2 3 4 5 6 7 8 9 10
 2 4 6 8 10 12 14 16 18 20
 3 6 9 12 15 18 21 24 27 30
 4 8 12 16 20 24 28 32 36 40
 5 10 15 20 25 30 35 40 45 50
 6 12 18 24 30 36 42 48 54 60
 7 14 21 28 35 42 49 56 63 70
 8 16 24 32 40 48 56 64 72 80
 9 18 27 36 45 54 63 72 81 90
 10 20 30 40 50 60 70 80 90 100
Process exited after 0.766 seconds wi
th return value 0
Press any key to continue . . .
```

طقه do ... while

ساختاری که دستورات داخل آن حداقل یکبار اجرا می شوند.
 شرط در انتها بررسی می شود.

```
do {
دستوراتی که باید تگرار شوند
} while (condition test)
```

```
// body of the loop
                   // statements to be executed
                                                       5.a) If true
                  updation
                 -}while ( condition );
5.b) If false
                 // statements outside the loop
```

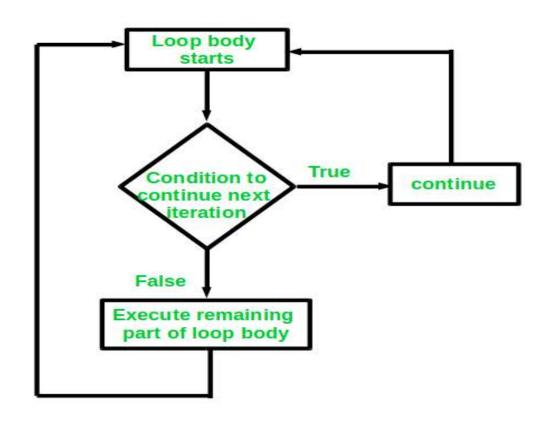

حلقه do ... while مثال: برنامه ای که تا زمانی که کاربر کاراکتر @ را وارد کند از او ورودی می گیرد

```
ClassProject2 - [ClassProject2.dev] - [Executing] - Dev-C++ 5.11
                                                                     D:\C_Programs\ClassProject2\ClassProject2.exe
                                                                                                                          Search View Project Execute Tools AStyle Window Help
       (globals)
main.cpp
     #include <iostream>
     using namespace std;
 3
     main()
 5 ₽ {
 6
         char ch;
         do {
                                                                    done
10
              cin >> ch;
          } while (ch != '@');
11
                                                                    Process exited after 44.53 seconds with return va
12
                                                                    lue 0
         cout << "done";
13
                                                                    Press any key to continue . . .
14
15
16
Compiler Resources Compile Log Debug K Find Results Close
```

دستور continue

• هر گاه که این دستور اجرا شود دور بعدی حلقه شروع می شود. • دستورات داخل حلقه بعد continue اجرا نمی شوند.

دستور continue: مثال

```
ClassProject2 - [ClassProject2.dev] - [Executing] - Dev-C++ 5.11
                                                            File Edit Search View Project Execute Tools AStyle Window Help
       (globals)
main.cpp
     #include <iostream>
     using namespace std;
     int main()
 5日{
          for (int i = 1; i \leftarrow 10; i++) {
 8
               if (i == 6)
10
                    continue;
11
12
               else
13
                   cout <<"\t" << i << "\n";
14
15
16
Compiler Resources Compile Log Debug Find Results Close
```

```
D:\C_Programs\ClassProject2\ClassProject2.exe
                                                      8
          9
          10
Process exited after 2.788 seconds with return va
lue 0
Press any key to continue . . .
```